

5. Методичні матеріали до практичних і самостійних занять
МЕТОДИКА РОБОТИ В ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДАХ

Практичне заняття № 1

**Тема : Основи фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих
зкладах (2 год.)**

Мета: створення матеріальної бази та успішне виконання програми з фізичного виховання та спорту в дитячому оздоровчому закладі.

План

1. Роль і місце літнього відпочинку в системі виховання школярів.
2. Нормативно-правова база роботи дитячих закладів оздоровчого типу.
3. Педагогічні основи організації періодів зміни в дитячому оздоровчому закладі:
 - 3.1. організаційний період;
 - 3.2. основний період;
 - 3.3. заключний (підсумковий) період.
4. Поняття про робочий план-сітку (план-мережу).
5. Форми залучення дітей до планування виховної та спортивної роботи в дитячому оздоровчому закладі.

Ключові терміни та поняття : дитячий оздоровчий заклад, літній оздоровчий табір, літній оздоровчий заклад, пришкільних табір, замський (стаціонарний) оздоровчий заклад, профільний дитячий табір, нормативно-правова база, табірна зміна, загін, вожатий загону, керівник гуртка, педагог-організатор, організаційний період; основний період; заключний (підсумковий) період.

Студент повинен:

- знати нормативно-правову базу та орієнтовну схему роботи з фізичного виховання, спорту та оздоровлення в дитячому оздоровчому закладі;
- вміти складати календар спортивно-масових і фізкультурно-оздоровчих заходів та графік експлуатації місць занять.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням.

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Літні оздоровчі табори як складова освітньої системи України.
2. Різновиди освітніх закладів, які забезпечують відпочинок, оздоровлення і виховання дітей шкільного віку.
3. Законодавче підґрунтя заснування й діяльності дитячих оздоровчих закладів.
4. Умови перебування школярів у дитячих оздоровчих закладах.
5. Назвіть штатні посади педагогічних працівників у дитячих оздоровчих закладах.
6. Які професійно-педагогічні вимоги до працівників дитячих оздоровчих закладів?
7. Які вимоги до студентів ВНЗ, які направляються на педагогічну практику у дитячі оздоровчі заклади ?

Рекомендована література

1. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С. 26–31.
2. Кузнєцов А.М. Процес адаптації та його перебіг в умовах тимчасового дитячого колективу. – Кіровоград, 1997.
3. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навчальний посібник / Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М. Солова. – К.: ІЗМН, 1997.
4. Подготовка педагогических кадров к работе в детском лагере // Методическое пособие. – МДЦ «Артек», 2001.
5. Тарасова Т.В. Особливості організації і проведення літнього відпочинку школярів. – Збірник метод. рекомендацій. – Тернопіль, 1997. – 172 с.

Завдання для самостійної роботи №1

1. Внести в термінологічний словник основні поняття практичного заняття.

2. Придумати та проінсценувати назву, девіз, кричалку загону.
3. Розробити і записати в зошит план-сітку роботи на зміну для дітей будь-якого вікового періоду.
4. Опрацювати такі нормативно-правові документи:
 1. Державну Програму відпочинку та оздоровлення дітей на період до 2016 року, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.03 №33.
 2. Обласну програму відпочинку та оздоровлення дітей на період до 2016 року, затверджену розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 28.03. №87.
 3. Розпорядження Президента України від 8.04.05 № 942/2016 - рп, „Про організацію літнього оздоровлення та відпочинку дітей у 2016 році”.
 4. Типове Положення про дитячий оздоровчий заклад. Наказ Державного комітету України у справах сім'ї та молоді від 05.02.04 № 31.
 5. Конвенція ООН «Про права дитини».- Київ.- 27 вересня 1991 р.
 6. Закон України «Про охорону дитинства». – Київ. – 2001 р.
 7. Закон України «Про позашкільну освіту».- 7.12.2000 р.
 8. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї». – 21.06.2001 р.

Практичне заняття № 2

Тема : Типи дитячих оздоровчих закладів, особливості та принципи їх функціонування (2 год.)

Мета: познайомитись з дитячими закладами оздоровлення та відпочинку; висвітлити типи та принципи функціонування дитячих оздоровчих закладів.

План

1. Дитячий оздоровчий заклад та його функції.
2. Класифікація дитячих таборів.
3. Завдання та принципи дитячих оздоровчих закладів на різних рівнях та масштабах:
 - гуманітаризація;

– гуманізація;

– демократизація;

– індивідуалізація і диференціація.

4. Поняття про юридичну відповідальність педагогічних працівників дитячих оздоровчих закладів.

Ключові терміни: табір, містечко, комплекс, дитячий оздоровчий заклад, гуманізація, гуманітаризація, демократизація, індивідуалізація і диференціація.

Основні поняття: дитячий оздоровчий табір, табір відпочинку, літній табір, табір санаторного типу, трудовий табір, табір вихідного дня, навчальний табір, спортивний табір, табір активу, сімейний табір, профільний табір.

Студент повинен:

– знати типи та принципи функціонування дитячих оздоровчих закладів;

– вміти залучати студентів до самостійного оперативного рішення у роботі з дітьми в умовах дитячих оздоровчих закладів.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням.

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Яка специфіка діяльності в дитячих оздоровчих закладах?

2. Охарактеризуйте особливості функціонування дитячих оздоровчих закладів.

3. Перелічіть типи дитячих оздоровчих закладів.

4. Чим відрізняються дитячі заклади оздоровлення від дитячих закладів відпочинку?

5. Який порядок прийому дітей до дитячого оздоровчого закладу?

6. Організація оздоровчо-виховного процесу та процесу відпочинку в дитячих оздоровчих закладах України.

7. Організація харчування та медичного обслуговування в дитячому оздоровчому закладі.

8. Управління та кадрове забезпечення дитячого оздоровчого закладу.

9.Хто належить до учасників процесу оздоровлення та відпочинку дітей в дитячому оздоровчому закладі?

Рекомендована література

- 1.Байбородова Л. В. Виховна робота у дитячому заміському таборі / Л. В.Байбородова,М.И.Рожков. – Ярославль: Академія розвитку, 2003. – 256 с.
2. Буданова Г.С. Літня країна дитинства / Г.С. Буданова// народне освіту. – 2001. – №3.– с. 26-34.
- 3.Закон України Про оздоровлення та відпочинок дітей http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T080375.html.
3. Лазарева О.Г. Організація життя дітей у літньому таборі/ О.Г. Лазарева,З.И.Невдахіна,Г.М.Орябинська, Е.С.Туренська // Виховання школярів. – 1998. – №2.– с. 17-21.
4. Методика виховної роботи: Навч. посібник для студ.вищ.навч. закладів / Під ред. В.А.Сластенина. – М.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 144 с.
5. Таран Ю.В. Соціально-педагогічна діяльність дитячого оздоровчого табору / Ю.В. Таран // Народна освіта. – 2004. –№3. – с. 89-94.
6. ШуткаГ.І. Соціально-педагогічні умови вдосконалення фізичного стану дітей у літньому оздоровчому таборі: Дис. канд. пед. наук: 13.00.05 / Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. / ШуткаГалина Іванівна–Л. –2002. –196с.

Завдання для самостійної роботи №2

- 1.Опрацюй рекомендовану літературу.
- 2.Внести в термінологічний словник основні поняття практичного заняття.
- 3.Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 3.1.Законодавче підґрунтя заснування й діяльності дитячих оздоровчих закладів.
 - 3.2.Типові документи, за якими функціонує дитячий оздоровчий заклад.

Практичне заняття № 3

Тема : Історія розвитку дитячих громадських організацій та табірних рухів
(2 год.)

Мета: проаналізувати процеси становлення та розвитку системи закладів оздоровлення та відпочинку дітей в історичному аспекті.

План

1. Світова історія масових «дитячих таборів».
2. Напрями діяльності дитячих (молодіжних) громадських організацій України:
 - 2.1. *Молодіжні організації, зорієнтовані на вирішення політичних проблем.*
 - 2.2. *Молодіжні організації, зосереджені на вирішенні соціальних проблем.*
 - 2.3. *Молодіжні організації, що займаються вивченням історії, фольклору, етнографії народів України.*
 - 2.4. *Молодіжні благодійницькі організації.*
 - 2.5. *Релігійні молодіжні організації.*
 - 2.6. *Дитячі та юнацькі організації та рухи.*

Ключові терміни і поняття: оздоровлення, відпочинок, табір, табірний рух, громадські організації, скаути, дні-свята національної тематики, міжнародна співдружність таборів, національні герої, державні символи України.

Студент повинен:

- **знати** історію виникнення та організаційні форми оздоровчої роботи з дітьми в дитячому оздоровчому закладі;
- **вміти** використовувати форми і методи роботи дитячих таборів, які весь час перебувають у процесі модернізації та оновлення.

Метод організації студентів на практичному занятті – робота в академічній групі (фронтальний).

Методика навчання – обговорення наочної інформації з теми.

Метод контролю – поточне опитування.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Місценаціонального виховання діяльності дитячого оздоровчого табору.
2. Назвіть різновиди днів-свят національної тематики.
3. Формування національної самосвідомості у процесі діяльності дитячого оздоровчого табору.
4. Сучасні табори оздоровлення і відпочинку дітей у Західній Європі.
5. Яка мета Міжнародної Співдружності таборів (International Camping Fellowship)?
6. У чому полягає основний метод скаутизма?
7. Які головні напрями діяльності дитячих (молодіжних) громадських організацій?
8. Діяльність яких дитячих та юнацьких організацій та рухів найширше представлена в роботі дитячих оздоровчих закладів?

Рекомендована література

1. Арманд і Беверлі Болл та Американська асоціація таборів. Основні табірні менеджменту. – 2009р.
2. Діба С.Г. Педагогічні умови соціалізації учнівської молоді в скаутських організаціях (вітчизняний і зарубіжний досвід): автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01; Інститут педагогіки АПН України. – Київ: 2005.
3. Заїченко Н.В. Організація позакласної та позашкільної роботи з учнівською молоддю у США та Україні: (Порівняльний аналіз). – Богуслав: 2005.
4. Жданович Ю.М. Особливості структури і системи принципів виховання в Пласті // Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості (Теоретико-методологічні проблеми виховання дітей і учнівської молоді): Зб. наук. пр.: В 2 кн. – Київ: ВіРА Інсайт, 2001. – Кн. II.
5. Окаринський В.М. Український скаутський рух (1811-1944рр): автореферат кандидата історичних наук. 07.00.01 / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка – Київ: 2001.

Завдання для самостійної роботи №3

- 1.Опрацюй рекомендовану літературу.
2. Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 2.1. Дитячі та юнацькі організації та рухи, що діють на території України, їх місце у роботі дитячих оздоровчих закладів(*Українська скаутська організація «Пласт», спілка піонерських організацій України (СПОУ), Спілка української молоді (СУМ), Українське дитячо-юнацьке товариство «СІЧ», дитячо-юнацька козака організація «Джура», дитячо-юнацька організація «Курінь», національно-патріотичні та освітньо- молодіжні товариства «Сокільськийдоріст»*).
- 3.Табірний рух у Західній Європі– скаутський рух.
- 4.Запропонуй те власну позицію щодо доцільності створення у дитячому оздоровчому таборі певних традицій та обрядів.

Практичне заняття № 4

Тема: Класифікація форм та заходів фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: розглянути зміст основних форм та заходів фізкультурно-спортивної роботи в дитячих оздоровчих закладах.

План

1. Поняття про фізичне виховання, його головні завдання, зміст, форми та засоби.
2. Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в дитячих оздоровчих закладах .
3. Методика проведення заходів в режимі дня (ранкова гігієнічна гімнастика, купання).
4. Загонові заняття фізкультурою («Година фізкультури» в загонах, заняття з плавання, спортивний стрій; вправи з предметами, ігрові форми легкоатлетичних вправ).

Студент повинен:

- знати** форми заходи фізкультурної та спортивно-масової роботи в дитячих оздоровчих закладах;
- вміти** проводити заходів в режимі дня.

Ключові терміни і поняття: фізичне виховання, спортивний стрій, ранкова гігієнічна гімнастика, купання, плавання.

Метод організації студентів на практичному занятті – робота в академічній групі (фронтальний).

Методика навчання – обговорення наочної інформації з теми.

Метод контролю – поточне опитування.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Розкрити організаційні питання та методику проведення:

- ранкової гігієнічної гімнастики;
- «Година фізкультури» в загонах;
- естафет різної спрямованості;
- свята «Веселі старту»;
- Малих олімпійських ігор.

Рекомендована література

1. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С.55-69.
2. Подготовка педагогических кадров к работе в детском лагере // Метод. пособие. – МДЦ «Артек», 2001.
3. Тарасова Т.В. Особливості організації і проведення літнього відпочинку школярів. – Збірник метод. рекомендації. – Тернопіль, 1997. – 172 с.
4. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи №4

- 1.Опрацюй рекомендовану літературу.
- 2.Законспектувати 5 видів ігрових форм проведення ранкової гігієнічної гімнастики для дітей 6-9 років.
- 3.Надати методичні рекомендації щодо організації занять з плавання в дитячих оздоровчих закладах.
4. Законспектувати 10 естафет різної спрямованості.

Практичне заняття № 5

Тема: Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в умовах дитячих оздоровчих закладів (2год.)

Мета: ознайомити студентів з фізкультурно-оздоровчою та спортивно масовою роботою в умовах дитячих оздоровчих закладів.

План

- 1.Значення фізичного виховання в дитячому оздоровчому закладі.
- 2.Роль і місце спортивно-масової роботи в дитячих оздоровчих закладах.
- 3.Проведення фізкультурних занять і спортивних заходів у загонах.
- 4.Проведення фізкультурно-художніх свят, ігор, вікторин та спортивно-художніх вечорів.

Ключові терміни та поняття: ранкова гімнастика, спортивно-масова робота, фізкультхвилинки, оздоровчі заняття, естафети, «Веселі старти», рухливі народні ігри, фізкультурно-художні свята, вікторини, спортивно-художні вечори.

Студент повинен:

- знати** методику проведення фізкультурної та спортивно-масової роботи в дитячому оздоровчому закладі;

–**вміти** проводитифізкультурнізаняття,спортивні заходи, фізкультурно-художні свята, ігри, вікторини та спортивно-художні вечори у загонах дитячих оздоровчих закладів.

Метод організації студентів на семінарському занятті – фронтальний.

Методика навчання – обговорення наочної інформації з теми.

Метод контролю – поточне опитування.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

- 1.Які найсуттєвіші вимоги до організації й методики проведення фізкультурної роботи в дитячомуоздоровчомузакладі?
- 2.Які різновиди фізкультурної та спортивно-масової роботи у літньому оздоровчому таборі?
- 3.Шляхи заохочення дітей в дитячих оздоровчих закладах до фізкультурно-оздоровчої роботи.
- 4.Правила безпеки при проведенні фізкультурно-оздоровчої роботи в дитячих оздоровчих закладах.

Рекомендована література

- 1.Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ»,2002. – С.55-69.
- 2.Фридман М.Г. Спортивно оздоровительная работа в детскихлагеряхотдыха: Книга для организатороввнекласснойработы. - М.: Просвещение, 1991. – С.29-56; 160-169.
- 3.Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. –108 с.

Завдання для самостійної роботи №5

- 1.Опрацювати рекомендовану літературу.
- 2.В зошиті законспектувати:
 - 2.1.Організаційно-правові засади діяльності дитячого закладу.
 - 2.2.Види спортивних секцій і спортивних гуртків в дитячому оздоровчому закладі.
 - 2.3.Розробити вікторину, конкурс спортивної спрямованості для дітей певного вікового періоду (молодшого, середнього, старшого шкільного).

Практичне заняття № 6

Тема: Організація та планування фізкультурно-спортивних та оздоровчих заходів в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: ознайомити студентів з умовами організації та планування фізкультурно-спортивних та оздоровчих заходів в дитячих оздоровчих закладах.

План

1. Різновиди фізкультурної та спортивно-масової роботи в дитячому оздоровчому закладі.
2. Умови планування фізкультурно-спортивних заходів в дитячих оздоровчих закладах.
3. Порядок підготовки та проведення спортивно-масових заходів в дитячому оздоровчому закладі.
4. Особливості діяльності керівників спортивних секцій та гуртків.
5. Врахування психофізіологічного розвитку дітей в дитячому оздоровчому закладі – передумова організації спортивно-оздоровчих заходів.

Ключові терміни та поняття: тренування, спортивні гуртки, спортивні змагання, спортивні секції, тематичні спортивні дні, спортивні ігри, естафети, «Малі олімпійські ігри», «Козацькі забави», туристичні походи.

Студент повинен:

- **знати** загальні положення дитячого оздоровчого закладу; різновиди фізкультурної та спортивно-масової роботи в дитячому оздоровчому закладі;

–**вміти** планувати спортивно-оздоровчу роботу в дитячих оздоровчих закладах; оформити спортивний захід в дитячому оздоровчому закладі.

Метод організації студентів на семінарському занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням.

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Які найсуттєвіші вимоги до організації й методики проведення спортивної роботи в дитячому оздоровчому закладі?
2. Шляхи заохочення вихованців дитячих оздоровчих закладів до спортивної роботи.
3. Вимоги до проведення спортивно-масових заходів в дитячих оздоровчих закладах.
4. Основні правила безпеки при організації та проведенні спортивно-масових заходів.

Рекомендована література

1. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С.55-69.
2. Пермяков А.А. Подвижные игры в летнем лагере / А.А. Пермяков, Л.В. Кондрашова, Н.И. Зеленкова. – Кривой Рог, 2002. – 90 с.
3. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи №6

1. Опрацюй рекомендовану літературу.
2. Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 2.1. Загальні положення дитячого оздоровчого закладу.
3. Конкурс «На кращий загоновий спортивний захід» у режимі дня.

Оформити спортивний захід у дитячому оздоровчому закладі.

Порядок оформлення спортивного заходу:

– тема;

- виховна мета;
- місце проведення;
- форма проведення;
- обладнання і оформлення;
- план проведення спортивного заходу;
- зміст спортивного заходу;
- список використаної літератури.

Практичне заняття № 7

Тема: Методика розробки та проведення фізкультурно- спортивних заходів в дитячому оздоровчому закладі (2 год.)

Мета: висвітлити теоретичний аспект залучення дітей до систематичних занять фізичною культурою та спортом в режимі дня в дитячому оздоровчому закладі.

План

1. Групові та загоніві справи з фізичної культури в режимі дня.
2. Методичні прийоми проведення ранкових гігієнічних вправ та ранкової гігієнічної гімнастики в дитячому оздоровчому закладі.
3. Прогулянки, ігри на місцевості, спортивні вікторини.
4. Заходи з купання та здійснення ігрової діяльності на воді.
5. Методика організації та проведення «вогників» в загоні: коло інтересів – спорт.

Ключові терміни та поняття: календарний план спортивно-масових заходів, інструктаж фізоргів, медичний огляд, табірна спартакіада, відпочинок, акселерація.

Студент повинен:

- знати** методику та методичні прийоми загонівих справ з фізичної культури в режимі дня;
- вміти** чітко провести фізкультурно- спортивні заходи в дитячому оздоровчому закладі для досягнення хороших результатів та справжнього відпочинку дітей.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням та рефератами.

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Характеристика оздоровчих заходів у режимі дня і режимі зміни діячих оздоровчих закладів.
2. Організація та методика проведення ранкових гігієнічних вправ та ранкової гігієнічної гімнастики.
3. Характеристика ходьби як засобу оздоровлення дітей.
4. Характеристика бігу як засобу оздоровлення дітей.
5. Характеристика плавання як засобу оздоровлення.
6. Прогулянки та ігри на місцевості як засіб зміцнення здоров'я дітей.
7. Біологічний та паспортний вік дитини. Розкрити поняття «акселерація».
8. Поясніть термін «відпочинок».
9. Які три моменти включає в себе підготовка до кожного «вогника» в режимі зміни ?

Рекомендована література

1. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С.55-69.
2. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навчальний посібник / Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М. Солова. – К.: ІЗМН, 1997.
3. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи №7

1. Опрацюй рекомендовану літературу.
2. Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 2.1. Опрацювати та захистити план заgonу зі спортивної роботи на тиждень.
 - 2.2. Види діяльності інструктора з плавання в дитячому оздоровчому закладі.

3. Розробити орієнтовну програму проведення в дитячому оздоровчому закладі Малих олімпійських ігор.

Практичне заняття № 8

Тема: Особливості організації та методика проведення ігор в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: показати студентам можливості залучення дітей в дитячих оздоровчих закладах до організації однієї з сфер дозвілля – ігрової діяльності.

План

1. Значення і місце ігор у виховній роботі дитячого оздоровчого закладу.
2. Особливості організації ігор у дитячому таборі.
3. Поняття, особливості, види ігор та їх характеристика.
4. Методика проведення рухливих народних ігор.
5. Методика проведення спортивних ігор.
6. Вплив рухливих ігор на фізичний розвиток дітей в дитячих оздоровчих закладах.

Ключові терміни та поняття: тренування, спортивно-масова робота, оздоровчі заняття, спортивні гуртки, спортивні змагання, спортивні секції, тематичні спортивні дні, естафети, «Веселі старти», «Малі олімпійські ігри», «Козацькі забави», рухливі народні ігри.

Студент повинен:

- знати мету, завдання, особливості організації та проведення ігор у дитячих оздоровчих закладах;
- вміти проводити ігри в будь-який час дня в процесі різних занять з дітьми; організовувати конкурси і змагання з рухливих ігор, проводити ігрові свята; окреслити особливості розвитку творчих захоплень та здібностей дітей через гру; визначити різновиди ігор та їх розвиваючу спрямованість.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням.

Метод контролю – вибіркове опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Що треба пам'ятати, організовуючи гру з дітьми?
2. Які **специфічні особливості ігрової діяльності дітей різного віку?**
3. **Які** форми ігрової діяльності використовують в дитячих оздоровчих закладах?
4. На які три групи поділяють в дитячих оздоровчих закладах найбільш популярні рухливі і спортивні ігри?
5. Які **основні умови** збереження стійкого інтересу в дітей до гри ?
6. Від чого залежить вибір гри?
7. Керівництво процесом гри.
8. Дайте пояснення: **гра** – засіб багатогранний.
9. Які ігри цікавлять **старших підлітків?**
10. Які ігри цікаві для **молодших підлітків?**
11. **Поясніть, чому** гру називають королевою дитинства?
12. Яка характерна особливість дітей усіх вікових груп?

Рекомендована література

1. Григорьев С. Игры в летнем детском лагере / С. Григорьев, Ю. Тимофеев // Воспитательная работа в школе. – 2002. – №2. – С. 129.–134.
2. Дозвілля школярів: ігрові програми / упоряд. Л. Шелестова. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2004. – 128 с.
3. Довідник вожатого дитячого оздоровчого табору / авт.-упоряд. Н.В. Долгая. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. – 308 с.
4. Ігри у таборі // Позакласний час. – 2003. – №11.–12. – С. 7–32.
5. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С. 77–109.

6. Літні забави для школярів: Ігри, свята, «речовки» // Все для вчителя. – 2001. – №17–18. – С.2–24.
7. Пермяков А.А. Подвижные игры в летнем лагере / А.А.Пермяков, Л.В.Кондрашова, Н.И.Зеленкова. – Кривой Рог, 2002. – 90 с.
8. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи №8

1. Опрацюй рекомендовану літературу.
2. Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 2.1. Вивчити рекомендовану літературу і вписати в зошит 10 ігор (назва, мета гри, загальні правила проведення та зміст) кожного виду, при цьому враховуючи вікові особливості вихованців.
 - 2.2. Розробити програму проведення «Веселих стартів» для дітей певної вікової групи (за власним вибором).

Практичне заняття № 9

Тема: Організація та проведення розваг та туристичних походів в умовах дитячих оздоровчих закладів (2 год.)

Мета: розкрити методiku організації та проведення походів, окресливши наявні можливості діяльності дитячого оздоровчого табору.

План

1. Ігри та розваги у житті дитячого оздоровчого закладу.
2. Методика організації та проведення походів у дитячих оздоровчих закладах.
3. Вимоги до організації походів у літніх дитячих таборах.
4. Методичні поради щодо проведення прогулянок та походу.
5. Методика проведення конкурсів, вікторин, тематичних днів.
6. Організація та проведення «Дня туриста».

7.Форми й методитуристично-краєзнавчої роботи в режимі діяльності дитячих оздоровчих таборів.

Ключові терміни і поняття: туристичний похід, смуга перешкод, походи одноденні і багатоденні, намет, рюкзак, маршрут, азимут, вогнище, спуски, підйоми, весела хвилинка, категорія складності, туристичний гурток.

Студент повинен:

- знати мету, завдання та зміст проведення ігор, розваг та туристичних походів в режимі діяльності дитячих оздоровчих таборів.
- вміти залучати до самостійного оперативного рішення у туристичному поході.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням.

Метод контролю – вибіркове опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Окреслити особливості розвитку творчих захоплень та здібностей дітей через гру.
2. Визначити різновиди розваг та їх розвиваючу спрямованість.
3. Які основні чинники проведення масових і групових виховних заходів з використанням українських народних ігор та розваг в умовах табірної зміни?
4. На розв'язання яких основних завдань спрямована туристично-краєзнавча робота в дитячих оздоровчих закладах?
5. Що допомагають виховати у дітей туристичні походи?
6. Які є форми й методи туристично-краєзнавчої роботи?
7. Що забороняється робити під час походу?
8. Який орієнтовний перелік спорядження (для 2–3денного походу)?

Рекомендована література

1. Григорьев С. Игры в летнем детском лагере / С.Григорьев, Ю.Тимофеев // Воспитательная работа в школе. – 2002. – №2. – С.129-134.
2. Дозвілля школярів: ігрові програми / упоряд. Л.Шелестова. – К. : Ред.

загальнопед. газ., 2004. – 128 с.

3. Ігри у таборі // Позакласний час. – 2003. – № 11–12. – С. 7–32.

4. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю. / – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С. 77–109.

5. Літні заботи для школярів: Ігри, свята, «речовки» // Все для вчителя. – 2001. – № 17–18. – С. 2–24.

6. Пермяков А.А. Подвижные игры в летнем лагере / А.А. Пермяков, Л.В. Кондрашова, Н.И. Зеленкова. – Кривой Рог, 2002. – 90 с.

7. Шевченко О.В. Рухливі ігри та заботи. Навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи № 9

1. Вивчити рекомендовану літературу і виписати в зошит до 10 ігор (назва, мета гри, загальні правила проведення та зміст) кожного виду, при цьому враховуючи вікові особливості вихованців.
2. Запропонувати 5–7 видів ігрових форм проведення ранкової гігієнічної гімнастики для дітей 6–9 років.
3. Вивчити рекомендовану літературу і виписати в зошит поради організатору при плануванні та здійсненні одноденного походу.
4. Підібрати систему підготовчих вправ («смуги перешкод»), які будуть сприяти більш ефективній готовності до туристичного походу.
5. Навчитися виготовляти панаму з паперу.

Практичне заняття № 10

Тема: Методичні рекомендації щодо проведення масових спортивних свят та змагань в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: поглибити знання студентів щодо проведення масових спортивних свят та змагань в дитячих оздоровчих закладах.

План

1. Особливості організації та проведення спортивно-масових заходів у дитячих таборах.
2. Проведення занять спортивних гуртків і тренування команд з різних видів спорту.
3. Організація та проведення «Дня здоров'я та фізичної культури» в режимі дитячих оздоровчих закладів.
4. Проведення спортивних ігор загону – «Старти надій».
5. Організація туристичних спортивно-масових заходів.
6. Організація та проведення «Малих олімпійських ігор».
7. Проведення Спартакіади у загоні та таборі.
8. Проведення товариських зустрічей з командами і загонами сусідніх таборів.

Ключові терміни та поняття: ранкова гімнастика, тренування, спортивно-масова робота, оздоровчі заняття, спортивні гуртки, спортивні змагання, спортивні секції, тематичні спортивні дні, естафети, «Веселі старти», «Малі олімпійські ігри», «Козацькі забави», рухливі народні ігри.

Студент повинен:

- **знати** особливості організації та проведення спортивно-масових заходів в дитячих оздоровчих закладах;
- **вміти** організовувати та проводити спортивно-масові заходи в режимі дитячих оздоровчих закладів.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням, захисти рефератів.

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

Запитання та завдання

1. Які найсуттєвіші вимоги до організації й методики проведення фізкультурної роботи в дитячому оздоровчому закладі?
2. Шляхи заохочення вихованців дитячих оздоровчих закладів до спортивно-оздоровчої роботи.
3. Які різновиди фізкультурної і спортивно-масової роботи у літньому оздоровчому таборі?

4. Який порядок підготовки і проведення спортивно-масових заходів в режимі дитячих оздоровчих закладів та вимоги до їх проведення?

5. Які основні правила безпеки при організації та проведенні масових спортивних заходів в режимі дитячих оздоровчих закладів?

Рекомендована література

1. Дозвілля школярів: ігрові програми / упоряд. Л. Шелестова. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2004. – 128 с.

2. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю. / – К.: Поліграфцентр «ТАТ», 2002. – С.55-69.

3. Літні забави для школярів: Ігри, свята, «речовки» // Все для вчителя. – 2001. – №17–18. – С.2–24.

4. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. – 108 с.

Завдання для самостійної роботи №10

1. Ознайомитись з рекомендованою літературою.

2. Записати в зошиті основні закономірності організації фізичного виховання в осередку дитячого оздоровчого закладу.

3. Розробити програму проведення «Веселих стартів» для школярів певної вікової групи (за власним вибором).

4. Окреслити новітні форми спортивно-виховних заходів в умовах табірної літа.

Практичне заняття № 11

Тема: Організація загартування в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: розкрити зміст видів і способів загартувальних процедур, які доповнюють і підвищують ефективність усіх форм роботи з фізичного виховання в дитячих оздоровчих закладах.

План

1. Використання традиційних та нетрадиційних методик загартування у роботі з дітьми в дитячих оздоровчих закладах:
 - 1.1. традиційне загартування повітрям;
 - 1.2. традиційне загартування водою;
 - 1.3. традиційне загартування сонцем;
 - 1.4. нетрадиційні та інтенсивні загартувальні процедури.
2. Принципи проведення загартувальних процедур в умовах дитячих оздоровчих закладів.
3. Обов'язкові умови щодо успішного кінцевого результату проведення загартування.

Ключові терміни та поняття: загартування, моржування, фітотерапія, дельфінотерапія, іппотерапія, шоугун–терапія, літотерапія, аромотерапія, хромотерапія, арттерапія, гештальттерапія, ігротерапія, піскова терапія.

Студент повинен:

– **знати** механізм загартування, його валеологічну основу, систему загартувальних процедур, правила загартування, значення вітаміну D для організму людини.

– **вміти** використовувати здобуті знання для загартування свого організму; розвивати у дітей бажання і розуміння необхідності загартовуватися.

Метод організації студентів на практичному занятті – фронтальний.

Методика навчання – виступи з повідомленням, захисти рефератів.

Цікаві факти. Розповідь викладача про досвід лікування та загартування Порфирія Іванова «Детка».

Метод контролю – вибіркове бліц-опитування в кінці заняття.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

1. Що таке загартовування?
2. Для чого потрібно загартовуватися?

3. Які є види загартовувань?
4. На чому ґрунтується загартовування повітрям?
5. Які є найпростіші та найдоступніші форми загартування водою?
6. Чи дійсно ножні ванни підвищують загартованість?
7. Ходьба босоніж як засіб загартовування та зміцнення здоров'я.
8. Що слід пам'ятати організовуючи загартовуючі процедури із дітьми в дитячих оздоровчих закладах?
 9. Яким принципам має відповідати проведення загартувальних процедур?
 10. Як ви загартовуєтесь?
 11. Народні засоби допомоги при опіках.
 12. Допомога при сонячному ударі.

Рекомендована література

1. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ –К.: Поліграфцентр«ТАТ»,2002. –С.55–69.
2. Карпова І.Б., Корчинський В.Л., Зотов А.В. Фізична культура та формування здорового способу життя: Навч. посіб.– К.:КНЕУ,2005.С.14 –20.
3. Методика виховної роботи: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Під ред. В.А.Сластенина. – М.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 144 с.
4. Таран Ю.В. Соціально-педагогічна діяльність дитячого оздоровчого табору / Ю.В. Таран // Народна освіта. – 2004. –№3. – С. 89–94.
5. Шутка Г.І. Соціально-педагогічні умови вдосконалення фізичного стану дітей у літньому оздоровчому таборі: Дис. канд. пед. наук: 13.00.05 / Національний пед. університет ім. М.П. Драгоманова. / Шутка Г. І. – Л.–2002. –196с.
5. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання.–Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка,2003.–108 с.

Завдання для самостійної роботи №11

1.Опрацюй рекомендовану літературу.

2. Зроби конспект висвітлюючи питання:

2.1.Оформлення пам'ятки «Основні правила загартовування».

2.2. Особливості спільної роботи сім'ї та дитячих оздоровчих закладів.

3.Проблемне завдання для студентів:

Дитина боїться холодної води і не любить умиватися.

Яківашідії?

Види контролю

Співбесіда з ведучим викладачем, перегляд конспектів.

Практичне заняття № 12

Тема: Рекомендації з профілактики травматизму з дітьми в дитячих оздоровчих закладах (2 год.)

Мета: на основі правових, соціальних, медичних знань запобігання дитячого травматизму та безпеки життєдіяльності в умовах дитячих оздоровчих закладів.

План

- 1.Профілактика травматизму та упередження нещасних випадків на відпочинку в дитячих оздоровчих закладах.
2. Підготовка оздоровчого табору до приймання дітей:
 - 2.1. Перевезення дітей до місць відпочинку.
 - 2.2. Заходи безпеки на території дитячого оздоровчого табору.
 - 2.3. Організація загартувальних процедур та купання, правила поведінки дітей на воді.
3. Проведення туристичних походів та екскурсій.
4. Техніка безпеки при проведенні масових і спортивних заходів.
5. Період закінчення табірної зміни та роз'їзду дітей.

Ключові терміни та поняття: інструктаж, оздоровчий сезон, сонячні ванни, харчування, медичний огляд, суспільно корисна праця, правила електробезпеки, протипожежна безпека, санітарно-гігієнічний режим, аптечка першої медичної допомоги.

Студент повинен:

– **знати** застережливу, профілактичну інформацію, поради про надання першої допомоги потерпілим у різних життєвих ситуаціях, роз'яснення щодо шкідливого впливу тютюнопаління, алкоголю та наркотиків, поради щодо здорового способу життя;

–**вміти** приділяти особливу увагу питанням збереження життя та здоров'я дітей, попередженню дитячого травматизму, нещасних випадків.

Метод організації студентів на практичному занятті –фронтальний.

Методика навчання – обговорення наочної інформації з теми.

Метод контролю – поточне опитування.

За результатами самостійного опрацювання методичного матеріалу дайте письмово відповіді на запитання і виконайте запропоновані завдання.

Запитання та завдання

- 1.З ким погоджується режим дня в дитячому оздоровчому закладі?
- 2.За чим зобов'язані слідкувати медичні працівники?
3. Які основні причини виникнення дитячих травм?
- 4.Як запобігти дитячим травмам в дитячому оздоровчому закладі?
- 5.Як правильно діяти у разі нещасного випадку в дитячому оздоровчому закладі?
6. На випадок чого розроблений план евакуації дітей?

Рекомендована література

1. Закон України Про оздоровлення та відпочинок дітей http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T080375.html .
2. Інформаційно-методичний збірник матеріалів щодо оздоровлення та відпочинку дітей в Україні / Упорядники: Кияниця З.П., Смирнова М.О., Чеботарьова Н.О., Король М.Ю./ – К.: Поліграфцентр «ТАТ»,2002. – С.55–69.
3. Карпова І.Б.,Корчинський В.Л.,Зотов А.В. Фізична культура та формування здорового способу життя: Навч. посіб.– К.:КНЕУ,2005. –С.14 –20.
4. Шевченко О.В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для

студентів факультетів фізичного виховання. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2003. –108 с.

Завдання для самостійної роботи №12

- 1.Опрацюй рекомендовану літературу.
- 2.Внести в термінологічний словник основні терміни та поняття практичного заняття.
- 3.Зроби конспект висвітлюючи питання:
 - 3.1.Техніка безпеки при проведенні масових і спортивних заходів на території дитячого оздоровчого закладу.
 - 3.2.Техніка безпеки при проведенні прогулянок, екскурсій та туристичних походів в дитячому оздоровчому закладі.